

Het pand aan de Landjuweel van Crown Slim Werken

HARDEVELD WERKPLEK-EN PROJECTINRICHTING EN CROWN SLIM WERKEN MAKEN HET MOGELIJK

DUURZAAM WERKEN IN HET CIRCULAIRE KANTOOR

Het circulair gebruik van kantoren of werkplekken heeft de aandacht van bedrijven en instellingen in de regio. Maar wat zijn de mogelijkheden op dit gebied? We vroegen het aan Mark Teerling die flexibele kantoorruimtes verhuurt en aan Bas van Hardeveld die zich bezighoudt met een circulaire inrichting. Ze vertellen meer over circulariteit op de werkvloer, de mogelijkheden en de uitdagingen.

Hardeveld werkplek- en projectinrichting is een familiebedrijf met een historie van 122 jaar. Het familiebedrijf is al veertig jaar actief op het gebied van kantoorinrichting en is in die jaren altijd met de tijd mee gegaan. Anno 2020 zet de vierde generatie zich in voor het creëren van een inspirerende en vitale werkomgeving die het beste uit

mensen haalt. Daarbij legt het sinds kort ook de focus op een circulaire economie en duurzaamheid.

Crown Slim Werken is vergeleken met Hardeveld nog een heel jong bedrijf dat tien jaar geleden het circulair ondernemen als startpunt heeft genomen. Het bedrijf biedt flexibele huisvesting voor landelijk werkende bedrijven en andere organisaties. Het gaat dan om compleet ingerichte vergaderruimtes, spreek- en behandelkamers. Huurders kunnen er terecht voor een uur, een dagdeel of langer en betalen uitsluitend voor hetgeen er wordt gebruikt. Dit kan op inmiddels zeventig goed bereikbare locaties in Nederland. Vijf jaar geleden is daar in het kader van de doorontwikkeling CSW Kantoorruimte bijgeko-

‘HET BEDRIJF KIEST BIJ DE INRICHTING VAN KANTOREN EN WERKPLEKKEN VOOR MODULAIRE MEUBELS, WAARVAN ONDERDELEN KUNNEN WORDEN VERVANGEN EN BEHOUDEN.’

men. Het exploiteert kantoorpanden voor de eigenaar op basis van een all-inclusive concept met flexibele huurtermijnen. Er wordt gebruik gemaakt van geheel of gedeeltelijk leegstaande kantoorpanden, die op deze manier nieuw leven in worden geblazen. Inmiddels met 5 kantoorpanden in Veenendaal en Ede.

BUSINESS MODEL

Circulair ondernemen komt op tal van manieren terug in het business model van Bas van Hardeveld. Het bedrijf kiest bij de inrichting van kantoren en werkplekken voor modulaire meubels, waarvan onderdelen kunnen worden vervangen en behouden. De meubels vinden hun weg naar lege ruimtes waar alles nog mogelijk is, maar ook naar bestaande kantoren. Hier wordt gekeken naar welk meubilair moet worden vervangen en wat kan worden blijven staan of hergebruikt.

Daarnaast wordt gestreefd naar verlenging van de levensduur. Dit kan door het reinigen van stoffering of door het her-stofferen van meubels. Bureaustoelen ondergaan bovendien een APK-keuring. Om de paar jaar wordt de kwaliteit van een bureaustoel gecontroleerd en, gebaseerd op de uitkomst daarvan, kunnen reparaties worden uitgevoerd om de levensduur van de stoel te verlengen en vervanging uit te stellen.

Daarnaast levert Bas van Hardeveld ook kantoorartikelen. Ook als het gaat om kleine dingen als post-it's of pennen valt immers veel te verbeteren. Daarom maakt het bedrijf regelmatig overzichten met duurzame alternatieven. De klant bepaalt zelf wat ze ermee doen, maar dan moeten ze de circulaire alternatieven wel kennen. Want wat te denken van kartonnen verpakkingen in plaats van plastic, pennen die uitwisbare inkt bevatten of een inktwissende printer van Toshiba (waar papier met opdruk kan worden gereinigd en hergebruikt).

SAMENWERKING

Om deze manier van werken mogelijk te maken, werkt Bas van Hardeveld samen met producenten die eveneens circulair ondernemen. Het bedrijf kiest voor leveranciers die modulair ontwerpen en hun verantwoordelijkheid nemen voor de verwerking van onderde-

Mark Teerling, oprichter en eigenaar van Crown Slim Werken

‘VOOR NIEUWE HUURDERS GEBRUIKEN WE IN PRINCIPLE ALTIJD GEBRUIKT MEUBILAIR EN DAT VINDEN ZE EIGENLIJK ALTIJD UITSTEKEND.’

len die aan het einde van de levensduur niet meer herbruikbaar zijn. Ook interessant zijn de producten die gebruik maken van gerecyclede materialen. Daarbij valt te denken aan akoestiekpanelen of vergaderstoelen van gerecycled PET.

Op de locaties van ons wordt al circulair gewerkt. Mark Teerling: “Voor nieuwe huurders gebruiken we in principe altijd gebruikt meubilair en dat vinden ze eigenlijk altijd uitstekend. Er is op de locaties gratis biologische koffie en thee. Waar mogelijk wordt de schoonmaak gedaan door mensen met enige afstand tot de arbeidsmarkt. En natuurlijk werken we bij voorkeur samen met lokale en regionale partijen.”

PERSOONLIJK

Voor Mark Teerling is circulair ondernemen niet alleen iets zakelijks, want het begon

vanuit persoonlijke interesse. “Tijdens mijn studieperiode, nu pakweg vijftien jaar geleden, kwam ik eigenlijk al tot de conclusie dat het economisch model in het kader van People, Planet en Profit eigenlijk anders zou moeten worden ingericht. Het gaat ook om minder afval en meer opnieuw gebruiken. En dat ik ondernemer wilde worden, wist ik al eerder heel zeker. Het woord circulair werd toen nog nauwelijks gebruikt. Wel was Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en duurzaam ondernemen in zwang.”

Voor Bas van Hardeveld zijn er verschillende redenen om te starten met circulair ondernemen. “Wij willen graag vitale en inspirerende werkplekken creëren en daar maakt circulair ondernemen deel van uit. Wij vinden circulariteit, duurzaamheid en regionaal ondernemen erg belangrijk. Er is ook steeds meer vraag naar circulaire ontwerpen vanuit de

**‘WIJ WILLEN
GRAAG
VITALE EN
INSPIRERENDE
WERKPLEKKEN
CREËREN EN
DAAR MAAKT
CIRCULAIR
ONDERNEMEN
DEEL VAN UIT.’**

markt. De prioritering van circulariteit bij opdrachtgevers, zie ik als een belangrijke uitdaging voor de toekomst.”

Volgens Mark vraagt circulair ondernemen om een andere manier van denken en een andere vorm van samenwerken. “Circulariteit heeft ook alles te maken met de zogenaamde deeleconomie, waarbij het niet meer gaat over bezit, maar over gebruik. En het maakt ook niet uit waar je begint, als je maar ergens begint”, vertelt Mark die het zijn grootste circulair succesverhaal vindt dat hij met veel ondernemers al tien jaar zaken doet. “Onder duurzaam ondernemen versta ik ook de manier waarop je met elkaar zaken doet. Fair, straight, transparant en afspraken nakomen. In dat kader vind ik het geweldig dat we ook na tien jaar nog steeds zaken doen met de eigenaren van panden en huurders van het allereerste uur. En iedereen voelt zich daar goed bij. ‘Als je goed kunt delen, dan kan je samen ook vermenigvuldigen’, zeg ik dan maar.”

Bas van Hardeveld in z'n inspiratiehuis bij de moswand

Kijkje in het vitaliteitslab van Hardeveld Werkplek- & Projectinrichting

CORONA

Het coronavirus dat op dit moment rondwaart, heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van de bedrijven van Bas en Mark. “Met de nieuwe COVID-19 maatregelen zullen de werkplekken er ook anders uit gaan zien. Werknemers zullen op anderhalve meter afstand van elkaar moeten blijven”, zegt Bas van Hardeveld die zijn klanten hierbij kan helpen. “Daarbij gaat het niet alleen om het kantoor. Want ook flexibel werken neemt toe, zowel thuis als ergens anders dan op het eigen kantoor. Wij geven daarom advies over de juiste werkhoudingen. In voorlichtingen en consulten op de werkvloer, maar ook digitaal.”

Ook voor Mark Teerling is het een uitdaging is om in het kader van de 1,5 meter economie zijn bestaande en nieuwe klanten te helpen. “We zitten midden in een crisis door het coronavirus. En dat betekent steeds weer schakelen, maar gelukkig is flexibiliteit onze tweede natuur. Alleen samen worden we deze crisis de baas. Op al onze kantoren kunnen we voldoen aan de richtlijnen van het RIVM. Ondernemend Nederland kijkt er naar uit dat we weer naar kantoor kunnen. De romantiek van thuis werken wordt minder. Maar naar schatting vijftig procent van de huidige werkplekken in

de kantoren van bedrijven en organisaties kunnen niet meer worden gebruikt, maar de medewerkers zijn er wel en moeten ergens kunnen werken. Ook duidelijk is dat de kantoorruimte op zijn retour is. We hebben heel erg behoefte aan ons eigen terreintje, ons eigen domein. Zo’n gedeeld bureau vonden we al vervelend en nu ook nog eens vies. Met Crown Slim Werken en CSW Kantoorruimte als flexibele schil op het gebied van huisvesting is er voor elk groot en klein bedrijf een oplossing voorhanden.”

LIVING LAB CIRCULAIR REGIO FOODVALLEY

Op de werkvloer in regio Foodvalley vinden de kantoraanbieder en de kantoorinrichter elkaar. “Samenwerken met regionale ondernemers staat bij ons hoog in het vaandel”, vertelt Bas van Hardeveld. “Hier kunnen we elkaar ontmoeten, van elkaar leren en inspireren.”

Mark Teerling is het daarmee eens: “Dit is een mooi samenwerkingsverband tussen meerdere partijen vanuit overheid, ondernemers en onderwijs- en kennisinstellingen. Het gaat om het elkaar inspireren en uitdagen, om samenwerken en om het delen van best practices. Circulair ondernemen betekent nu eenmaal een andere manier van samenwerken.”